

A Győri Ítéltábla

Pf.III.20.078/2021/13/I.szám

A Győri Ítéltábla dr. Orosz Krisztina Ügyvédi Iroda (cím16 ügyintéző: dr. Orosz Krisztina ügyvéd) által képviselt Felperes1 (Cím3) felperesnek a dr. Nagy Péter Ügyvédi Iroda (cím18 ügyintéző: dr. Nagy Péter ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím1) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Veszprémi Törvényszék előtt folyamatba tett perében Veszprémben, 2021. március 26. napján 5.P.20.781/2019/74. szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 75.sorszám, a felperes részéről 76.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben, az alábbiak szerint változtatja meg:

Az alperes által a felperesnek 15 napon belül fizetendő lejárt kártérítés összejét 41.356.470 (negyvenegymillió-háromszázötvenhatezer-négy százhetven) forintba leszállítja.

Az elsőfokú ítélet kamatfizetésre irányuló rendelkezéseit mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg

- 1.168.580 (egymillió-egyszázhatvannyolcezer-ötszáznyolcvan) forint után 2017. május 24-től,
- 4.301.130 (négy millió-háromszázegyezer-egyszázharminc) forint után 2018. május 15-től,
- 16.588.040 (tizenhatmillió-ötszáznyolcvannyolcezer-negyven) forint után 2018. június 15-től,
- 12.798.720 (tizenkettőmillió-hétszázkilencvennyolcezer-hétszázhusz) forint után 2018. július 1-től,
- 6.500.000 (hatmillió-ötszázezer) forint után 2020. január 30-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félv év első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Az ítéltábla a 2021. április 1-től havi esedékességgel fizetendő jövedelempótló járadék összegét 89.369 (nyolcvankilencezer-háromszázhatvankilenc) forintra felemeli.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek az alperest a felperes javára perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi.

Az alperes által az állam javára fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 750.000 (hétszázötvenezer) forintra, a Veszprémi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására fizetendő elsőfokú perköltség összegét 219.984 (kettőszáztizenkilencezer-kilencszáznyolcvannégy) forintra leszállítja.

Az állam által viselendő kereseti illeték összegét 750.000 (hétszázötvenezer) forintra, az állam által viselendő elsőfokú perköltség összegét 219.984 (kettőszáztizenkilencezer-kilencszáznyolcvannégy) forintra felemeli.

Az alperes köteles megfizetni az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 1.787.900 (egymillió-hétszáznyolcvanhétezer-kilencszáz) forint feljegyzett fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ezt meghaladóan feljegyzett 2.716.300 (kettőmillió-hétszáztizenhatezer-háromszáz) forint fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

A felperes köteles megfizetni az alperesnek 15 napon belül 500.000 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállás szerint a felperes 2015. április 2-án közúti baleset során súlyos sérüléseket, maradandó egészségkárosodást szenvedett. Az alperes a károkozó felelősségbiztosítója.

[2] A felperes a baleset következtében önellátásra, önálló mozgásra képtelen, tartósan ágyban fekvő, súlyos tetraparetikus állapotba került. A mozgatása segédeszközök igénybevételével oldható meg. A tudata, a beszédértése visszatért, korlátozottan, tömondatokban kommunikációképes. Teljes ellátásra, pelenkázásra szorul, önálló életvitelre nem képes. A rendszeres rehabilitáció hatására a jelen állapot szinten tartása és esetlegesen további diszkrét állapotjavulás remélhető.

Közgyógyellátásra jogosult.

[3] A felperes 8 órás gondozásra, és ezt meghaladóan 16 órás felügyeletre szorul (tisztálkodás, öltözés, személyi higiénia, pelenkázás, táplálás, gyógyszerelés, rehabilitációs kezelésekre szállítás stb.). Az éjszakai készenlét az együtt átaludt órákkal csökken, azonban éjszaka is segítséget igényel, ekkor sem hagyható felügyelet nélkül.

[4] A rehabilitációs és fejlesztő kezelések – a gyógytorna, zeneterápia, konduktori logopédiai foglalkozás, pszichológiai kezelés, Dévény-torna, lovasterápia, masszázs, hangtál- és meseterápia, pedagógiai foglalkozás - elsősorban az állapotának szinten tartásához szükségesek, azonban állóképességét, fizikai teljesítményét, mentálhigiénés állapotát is javíthatják. Az igénybevételük a korábbiakban és a későbbiekben is indokolt.

A felperes - bizonyos hetek kivételével - hétfőtől szombatig napi 3 különböző rehabilitációs kezelésen vett, illetve vesz részt, amelyek mellett a szülők otthonukban napi rendszerességgel gyógytornát és uszodai mozgásokat végeznek vele.

A felperes ápolását, gondozását a kórházból való 2015. október 15-i elbocsátása óta a családtagjai, elsősorban az édesanyja látja el.

[5] A felperes a baleset bekövetkezésekor 12. osztályos, angol szakos gimnáziumi tanulóként érettségi vizsga előtt állt, amelyet azonban a baleset miatt nem tudott letenni.

A felperes a szüleivel és öccsével él egy háztartásban, a baleset előtt tevékenyen részt vett a háztartási munkákban, a 9 évvel fiatalabb testvére felügyeletében, és a családi tulajdonú almáskertben adódó munkákban.

[6] A felperes 2015. november 1-től fogyatékosági támogatásban részesül, melynek havi összege 2015-ben 25.018 forint, 2016-ban 25.418 forint, 2017-ben 25.825 forint, 2018-ban 26.813 forint, 2019-ben 27.537 forint, 2020-ban 28.506 forint, 2021-ben 29.361 forint volt.

[7] A felperes részére 2015. május 1-től rokkantsági járadékot folyósítanak, amelynek havi összege 2015-ben 33.930,- Ft, 2016-ban 34.475,- Ft, 2017-ben 35.025,- Ft, 2018-ban 36.365,- Ft, 2019-ben 37.350,- Ft, 2020-ban 38.670,- Ft, 2021-ben 40.310,- Ft.

[8] A legalább középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált bérminimumának havi összege 2015-ben 122.000,- Ft, 2016-ban 129.000,- Ft, 2017-ben 161.000,- Ft, 2018-ban 180.500,- Ft, 2019-ben 195.000,- Ft, 2020-ban 210.600,- Ft, 2021-ben 219.000,- Ft.

[9] A személyi jövedelemadó mértéke 2015-ben 16% volt, 2016. óta 15%. A társadalombiztosítási járulékok mértéke 2015-2021. között 18,5%.

[10] Az alperes ápolás, gondozás jogcímén 2017. január 1. óta havi 235.000 forintot, háztartási és kerti kisegítő jogcímén 2015. október 15-től havi 30.000 forintot folyósít a felperes részére.

[11] A felperes állapota által indokolt, a közgyógyellátás által nem finanszírozott gyógyhatású készítmények havi 26.000,- Ft többletköltséget eredményeznek. Az állapotának szinten tartása érdekében a fenti készítmények számára a jövőben is szükségesek.

A fenti gyógykészítményekkel összefüggésben az alperes 2021. március 31-ig összesen 2.164.839,- Ft-ot térített meg.

[12] A felperes 2020. január 30-án 16.226.000,- Ft vételárért vásárolta meg az frsz.1 frsz-ú, új állapotú Volkswagen T6.1 Multivan Comfortline 2.0 TDI DSG típusú, 150 lóerős gépjárművet, melynek a közlekedésbiztonságot javító többletfelszereltségének ára - 15.005.150,- Ft alapáron felül - 679.450,- Ft volt. A jármű jelenlegi kialakítása lehetővé teszi a felperes állapotának megfelelő, biztonságos szállítását, valamint mellette kísérő személy utazását, a kézi betegszállító szék szállítását, ezért biztonságtechnikai szempontból ez a szállítási mód a legmegfelelőbb és leghatékonyabb.

[13] A felperes a kereseti kérelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:535. § (1) bekezdése, 6:522. § (1), (2) bekezdései, 6:527. § (1), (2) bekezdései, 6:48. § (1) bekezdése, 6:532. § rendelkezéseire hivatkozással az alperest vagyoni kártérítés és késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni lejárt, valamint jövőre nézve esedékes járadékokként az alábbi jogcímenek.

[14] Ápolás, gondozás, felügyelet járadéka jogcímén 2015. október 15-től 2016. december 31. közötti időszakra 800,- Ft-os ápolás, gondozás és 400,- Ft-os készenléti órabérrel, napi 8 óra ápolási és 16 óra felügyeleti idővel számolva mindösszesen 389.333,- Ft havi járadékigény alapján 14 és fél hónap időtartamra 5.645.328,- Ft, 2017. január 1-től az ítélelethozatalig terjedő időszakra 1.200,- Ft-os ápolás, gondozás és 600,- Ft-os készenléti órabérrel számolva havi 584.000,- Ft havi járadékigény alapul vételével 29.784.000,- Ft, összesen 35.429.328,- Ft-ot érvényesített azzal, hogy kérte elszámolni az alperes által időközben ezen a jogcímen teljesített 16.989.560,- Ft-ot. A különbözet után középárányos időponttól érvényesített késedelmi kamatot.

2021. április 1-től kezdődően a jövőre nézve folyamatosan minden hónap 10. napjáig havi 584.000,- Ft járadékot igényelt.

[15] A háztartási kisegítő járadéka jogcímén 2015. október 15-től 2021 március 31-ig napi 2 óra időtartam alapulvételével 1.000,- Ft-os óradíjjal számolva, az alperes által 2015. október 15-től folyósított havi 15.000,- Ft elszámolása mellett havi 45.833,- Ft kártérítés, annak középárányos időponttól számított késedelmi kamata, valamint a jövőre nézve minden hónap 10. napjáig esedékesen havi 60.833,- Ft költségpótló járadék, továbbá a ház körüli(kerti) kisegítő járadéka jogcímén napi 1 órai munkavégzés számításba vételével 1.000,- Ft-os óradíjjal számolva - figyelembe véve az alperes által 2015. október 15-től folyósított havi 15.000,- Ft-ot - havi 15.417,- Ft lejárt járadék, annak középárányos időponttól számított

késedelmi kamata, valamint a jövőre nézve havi 30.417,- Ft költségpótló járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[16] A gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök költsége jogcímén 2015. október 15. napjától - 45.000,- Ft-os havi költség alapul vételével az alperes által 2017. január 1. napjától ezen a jogcímen folyósított 17.000,- Ft havi járadék elszámolása mellett - havi 28.000,- Ft különbözet ítélethozatalig lejárt összegeinek, azok után középátlagos időponttól számított késedelmi kamatok, a jövőre nézve pedig 2021. április 1. napjától minden hónap 10. napjáig esedékesen havi 45.000,- Ft járadékösszeg megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[17] Rehabilitációs járadék jogcímén 2015. október 15-től 2018. december 31-ig havi 407.833,- Ft, 2019. január 1-től 2021. március 31-ig havi 422.850,- Ft alapul vételével számított kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal, hogy a marasztalás ezen összegével szemben kérte elszámolni az alperes által 2017. január 1-től ezen a jogcímen 258.500,- Ft összegben folyósított járadékot annak hangsúlyozása mellett, hogy az alperes 2019. január 1. napjától 296.350,- Ft összegben elismerte a felperes ezen járadékigénye megalapozottságát.

[18] A felperes a perfelvételi szakban kereseti kérelmét e körben megváltoztatta akként, hogy 2020. január 1-től véghatáridő nélkül - havi 422.850,- Ft és további havi 1.100.550,- Ft - összesen 1.523.400,- Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[19] A közlekedési többletköltség járadék jogcímén a felperes 2015. október 15-től 2018. december 31-ig - havi 32.102,- Ft alapulvétellel és az alperes által ezen a jogcímen 2015. október 15-től teljesített havi 7.500,- Ft járadék beszámításával -, havi 24.602,- Ft lejárt kártérítés, valamint 2019. január 1-től a jövőre nézve havi 7.500,- Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[20] A jövedelempótló járadékként a felperes elsődlegesen 2019. július 1-től, másodlagosan 2015. július 1-től havi 238.388,- Ft és a lejárt összegek után késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az összegszerűséget akként kalkulálta, hogy a KSH kimutatás szerint a versenyszférában érvényes átlagjövedelem 2019. évi bruttó 375.300,- Ft összegből levonandó a felperesnek 2015. november 1-től folyósított fogyatékosági támogatás, valamint a 2015. május 1-től megállapított rokkantsági járadék.

[21] Hivatkozással arra, hogy a felperes tömegközlekedési eszközt igénybe venni nem tud, a megvásárolt új Volkswagen Multivan típusú gépjármű 2020. január 30-án felmerült 16.226.000,- Ft vételárának és kamatainak a megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

A perköltségre igényt tartott.

[22] Az alperes az ellenkérelmében a kereseti kérelem jogalapját nem vitatta arra tekintettel, hogy a nála biztosított gépjárművel - a kereseti kérelemben előadottak szerint -

okozott károkért a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 12. §-a, illetőleg a Ptk. 6:535. §-a alapján a helytállási kötelezettsége fennáll.

[23] Az ápolás, gondozás, felügyelet jogcímén érvényesített kártérítés körében elfoglalt álláspontja szerint nem indokolt az óradíj mindenkor nettó minimálbér alapján számított összegben felüli figyelembevétele. Vitatta a cég 1 Bt. árlistájának alkalmazhatóságát e körben arra hivatkozással, hogy a szolgáltató a magasabb árfekvésű fővárosban működő, nyereségorientált vállalkozás. Érvelése szerint a 8 órás időtartamon belül elsősorban a szakképzettséget nem igénylő gondozási tevékenység dominál, ezért a reális óradíj alacsonyabb a szakápolási óradíjnál. A hozzátartó által ellátott gondozási tevékenység pénzbeli ellenértéke nem a speciális szolgáltató által felszámított díjból, hanem a tevékenységet ténylegesen ellátó személy által megszerezhető nettó jövedelemből kalkulálható.

A Ptk. 6:522. § (3) bekezdése alapján az ezen a címen érvényesített összeget csökkenteni kérte a felperes édesanyja részére 2015. november 10-től folyósított kiemelt ápolási díj összegével. Az alperes 2020. január 1-től havi 235.000,-Ft összegben elismerte az ezen jogcímen támasztott követelés megalapozottságát, és a 2019. november 30-ig négy részletben, majd az elismert járadék rendszeres teljesítésével kifizetett összesen 16.989.560,- Ft elszámolását kérte.

[24] A háztartási, és kerti munkákra tekintettel igényelt járadékkal kapcsolatosan azzal érvelt, hogy a felperes által végzett szívességi munka ellenértéke kártérítésként nem érvényesíthető.

Az álláspontja szerint a felperes korábbi fiatalos életvitele, tanulmányai nem tették lehetővé az általa állított mértékű háztartási és kerti munka elvégzését.

Arra is hivatkozott, hogy a járadék összegét legfeljebb a nettó minimál órabér (1000.-Ft/óra) alapján lehetne elszámolni. Az ezeken a jogcímeiken 2015. október 15-től általa fizetett havi 30.000,- Ft beszámítását kérte.

[25] A gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök többletköltségei körében annak a havi 17.000,- Ft-nak a megalapozottságát ismerte el, amelyet 2017. január 1. óta folyósít is a felperes részére.

[26] Rehabilitációs járadékként az alperes 2017. január 1-től havi 258.500,- Ft-ot térít a felperes részére, noha 2019. január 1-től ezen igényt 296.350,- Ft havi összeg erejéig elismerte, ezt meghaladóan megalapozatlanság és bizonyítatlanság okán kérte elutasítani. Az általa elismert rehabilitációs szolgáltatások körét, heti gyakoriságát, valamint óradíjait az 5. számú ellenkérelem 7. oldalán található táblázatban rögzítette.

A havi 1.100.550,- Ft további járadékigényt alaptalannak ítélte az okból, hogy az a szükséges mértéktartást mellőzi, túlzó, eredményessége kétséges, továbbá a Ptk.6:521. §-ban rögzített előreláthatósági korlátba is ütközik.

[27] A közlekedési többletköltség járadékkal kapcsolatosan az alperes azzal érvelt, hogy nem nyert bizonyítást, hogy a felperes a megtéríteni kért szolgáltatásokat az általa állított gyakorisággal igénybe vette. Hivatkozott arra is, hogy amennyiben a kezelések egy részét a felperes a társadalombiztosítás keretében venné igénybe, úgy az utazási költségekhez az egészségbiztosítás támogatást nyújtana. 2015.október 15-től ezen igényt havi 7500.- forint erejéig elismerte, és azt havi rendszerességgel teljesíti a felperes részére.

[28] A jövedelempótló járadék körében az alperes arra hivatkozott, hogy a balesetet 19 évesen, érettségi vizsga előtt elszenvedő felperes esetében bizonytalan, hogy milyen szakterületen, illetőleg milyen munkakörben helyezkedett volna el. A felperes, mint pályakezdő esetében kárként kizárólag a garantált bérminimum vehető figyelembe. Ennek összegéből az alperes kérte levonni a felperes által igénybe vett fogyatékosági, valamint rokkantsági ellátás összegét. Az alperes - mint kifizetőhely - a különbözeti összeg bruttósítását kérte, amely számítási móddal a felperes is egyetértett.

[29] A gépkocsi vásárlás költsége címén érvényesített igényt az alperes eltúlzottnak tartotta. Utalt arra, hogy vélelem szól amellett, hogy egy család a rendelkezésére álló gépjárművet a közös életvitel során az üzemeltetéssel járó anyagi terhek viselésére való képességéhez mérten mindazon célokra használja, amelyekre az alkalmas, ezért a gépjárműbeszerzés költségének 50%-a érvényesíthető kárként. Emellett a vásárolt gépjármű több olyan extra felszereltséget tartalmaz, amely nem szolgálja közvetlenül a károsult szállítását, a vételárat azonban jelentősen megemeli.

A Ptk. 6:522. § (3) bekezdése alapján azzal érvelt, hogy a felperes által kért összegből levonandó az az 1.000.000,- Ft kedvezmény, amely a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI. 29.) Korm. rendelet 4. §-a alapján a felperes által igénybe vehető lett volna az új gépjármű megvásárlásához.

Az alperes kérte a felperes perköltségben marasztalását.

[30] A Veszprémi Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 44.497.499,- Ft-ot, valamint abból

108.750,- Ft után 2016. május 15-től,

4.201.261- Ft után 2018. május 15-től,

-18.439.768,- Ft után 2018. június 15-től,

13.634.720,- Ft után 2018. július 1-től,

8.113.000,- Ft után 2020. január 30. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá

[31] 2021. április 1. napjától minden hónap 10. napjáig havi 943.850,- Ft költségpótló járadékot, havi 87.359,- Ft jövedelemveszteséget pótló járadékot, valamint 2.365.000,- Ft perköltséget.

[32] Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasította.

[33] Az ítéletet havi 1.031.209,- Ft járadék, valamint 1.021.950,- Ft tőke és késedelmi kamata vonatkozásában a törvényszék előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította.

[34] Kötelezte a bíróság az alperest, a Veszprémi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására fizessen meg 343.175,- Ft perköltséget. rendelkezett, hogy a fennmaradó 96.793,- Ft perköltség az állam terhéen maradt.

[35] Kötelezte a bíróság az alperest, fizessen meg az államnak felhívásra 1.170.000,- Ft illetéket. Rendelkezett, hogy a fennmaradó 330.000,- Ft illetéket az állam viseli.

[36] Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában leszögezte, hogy a felperes keresetének jogalapját az alperes nem vitatta, ezért a törvényszék a felperes által érvényesített kártérítési igények összecszerűsége vonatkozásában folytatott le bizonyítást.

[37] E körben az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:522. § (1) és (2) bekezdése alapján abból indult ki, hogy az alperesnek a felperes teljes kárát kell megtérítenie, ugyanakkor a bíróságnak ki kell szűrnie a felperes tényleges szükségletein túlmutató, túlzó és olyan kártérítési igényeket, amelyekkel észszerű valószínűséggel nem lehetett előre számolni. A kártérítést - Ptk. 6:522. § (3) bekezdése szerint - csökkenteni kell a károsultnak a károkozásból származó vagyoni előnyével.

Az elsőfokú bíróság felhívta a járadék megállapítására lehetőséget adó Ptk. 6:527. § (2) bekezdését, valamint a Ptk. általános kártérítés megállapítását lehetővé tevő 6:531. §-át, továbbá a kötelezett elő- vagy részteljesítéseinek elszámolására irányadó 1/2011.(VII.5.) polgári jogegységi határozatban, a Ptk. 6:135. §-ban, és a Ptk. 6:40. §-ban foglaltakat.

A bíróság figyelembe vette a peres felek azon konszenzusát, hogy az alperes részteljesítéseit a főtartozásra kell elszámolni.

[38] Az ápolási, gondozási és felügyeleti költség címén előterjesztett igény tekintetében az elsőfokú bíróság - az orvosszakértői vélemény alapján - abból indult ki, hogy a felperes esetében napi 8 óra ápolási, gondozási, és további 16 óra felügyeleti többletvevényesség merült fel.

[39] Kifejtette, hogy az ápolási, gondozási tevékenységet elsősorban nem annak szakmai tartalma, hanem a munka elvégzésének ténye alapozza meg, ezért ezen tevékenység hozzátartozó általi ingyenes elvégzése esetén is abból kell kiindulni, hogy milyen kiadást okozna a károsultnak idegen munkaerő alkalmazása. Az ápolási, gondozási, felügyeleti költség tehát a károsult költségében megjelenő kárként fogható fel, ezért ebben az esetben is követelhető az ápolási, gondozási, felügyeleti szolgáltatás piaci ára.

Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint az ápolás, gondozás kapcsán érvényesített vagyoni kárigény elbírálásánál mind a szakosodott intézmény díjának 75 %-a, mint a ténylegesen kialakult piaci viszonyok figyelembe vehetők (Kúria Pfv.III.20.765/2017/7., Pfv.VIII.20.047/2019/4.számú ítéletek).

A törvényszék – a kereseti kérelemben foglaltak szerint - a cég1 Bt. által alkalmazott ápolási óradíjak 75%-a, felügyelet esetén 50%-a alapulvételével ezen költségigény összegét mérlegeléssel, az általános kártérítés szabályai szerint határozta meg.

[40] Az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes által az ápolás, gondozás, felügyelet díja vonatkozásában 2015. október 15-től 2016. december 31-ig 800 forint, illetve a felügyelet esetén 400 forint, 2017. január 1-től pedig 1.200 forint, illetve 600 forint óradíjat, és ennek alapján 2015. október 15-től 2016. december 31-ig havi 389.333 forint alapulvételével 14,5 hónapra 5.645.328 forint, 2017. január 1-től 2021. március 31-ig havi 584.000 forinttal számolva 51 hónapra 29.784.000 forint, összesen 35.429.000 forint kártérítést kalkulált, amelyet a felperes részére időközben megfizetett 16.989.560 forinttal csökkentett. Ezért a bíróság ezen a jogcímen 18.439.767 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

A késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját 2018. június 15-től állapította meg. A felperes esetében az ápolás, gondozás, felügyelet szükségessége a jövőben is fennáll, ezért 2021. április 1. napjától kezdődően havi 584.000 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest.

[41] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a háztartási és a kerti kisegítő járadéka körében tett tényállításait a felperes nem bizonyította, ezért az ezen a jogcímen megítélt járadék jogalapja és összegszerűsége az alperes elismerésén alapul. Mivel az alperes 2015. október 15-től havi 30.000 forint összegű járadékot folyósított a felperesnek, ezért a törvényszék a jövőre nézve 2021. április 1. napjától kötelezte az alperest a 30.000 forint összeg háztartási és ház körüli kisegítő járadék címén történő megfizetésére.

[42] A gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök havi költségét az elsőfokú bíróság az orvossalakértői vélemény tartalmából, valamint a felperes által csatolt számlákból kiindulva mérlegeléssel határozta meg havi 26.000 forint összegben.

A lejárt járadék összege 2015. október 15-től 2021. március 31-ig 1.703.000 forint, amelyből a bíróság levonta az alperes által 2017. január 1-től folyósított havi 17.000 forint alapján számított 867.000 forintot, ezért a lejárt járadék összege 836.000 forint, amely után 2018. július 1-től köteles az alperes a kamatfizetésre.

A gyógyszerköltség a jövőre nézve is indokolt, ezért a bíróság 2021. április 1. napjától kezdődően kötelezte az alperest havi 26.000 forint járadék megfizetésére.

[43] A rehabilitációs költségként érvényesített kártételek vonatkozásában a törvényszék – a meghallgatott tanú vallomása, illetőleg a kiállított számlák alapján - bizonyítottanak ítélte, hogy a felperes az általa meghatározott gyakorisággal igénybe vette a tényállásban nevesített fejlesztéseket, és kifizette azok ellenértékét. A bíróság tekintettel volt arra, hogy a szülőktől nem követelhető meg, hogy a havi, vagy heti rendszerességű, éveken át tartó kezelések költségének felmerültét minden esetben okirattal és számlával igazolják. A bíróság ítélezése alapjául elfogadott szakvélemény alátámasztja, hogy a felperes rehabilitációja érdekében meg kell kísérelni minden olyan terápiás eljárás alkalmazását, amely alkalmas lehet a felperes mozgásának és mentális funkcióinak fejlesztésére, vagy szinten tartására. Ezen terápiák az életminőségének a javítását is szolgálják. Az ítélezési gyakorlat alapján a nem eltúlzott, ám az állam által nem támogatott azon kezeléseknak a költsége is áthárítható az alperesre, amelyeket akár orvosi javaslatra, akár anélkül, de abban a reményben vettek igénybe, hogy a sérült egészségi állapotát javítja, illetve szinten tartja.

[44] A fentiekre tekintettel a bíróság a felperes által a keresetlevélben kimunkált pontosított kárigényt – a havi 1.100.550 forint járadékigény kivételével - ítélezése alapjául elfogadta.

A bíróság 2015. október 15-től 2018. december 31-ig havi 407.833 forint alapulvételével 38,5 hónap időtartamra 15.701.570 forint, 2019. január 1-től 2020. május 31-ig havi 422.850 forint alapulvételével 17 hónapra 7.188.450 forint kártérítést állapított meg.

[45] A törvényszék kifejtette, hogy 2020. június 1. napjától kezdődően a rehabilitációs járadékigény körében a felperes az érdemi tárgyalási szakban olyan új tényekre hivatkozott, amelyek a Pp.214. § (4) bekezdése értelmében már nem voltak figyelembe vehetők. Az a rehabilitációs napirend, amelyre a felperes a kereseti kérelmét alapította, 2020. június 1-től megváltozott, azonban a valóságnak megfelelő, pontos tényállást a bíróság eljárási okokból e körben nem tudott megállapítani.

A törvényszék ugyanakkor figyelembe vette, hogy az alperes az általa 2017. január 1-től folyósított havi 258.500 forint járadékhoz képest 2019. január 1-től havi 296.350 forint összegben ismerte el a felperes ezen rehabilitációs járadékigényét, amelynek lejárt összege 2020. június 1-től 2021. március 31-ig - 10 hónapra - 2.963.500 forint.

[46] A fenti három összeg (15.701.570.-+7.188.450.-+2.963.500.-) eredményeként a felperes megalapozott rehabilitációs igénye 25.853.520 forint. Az alperes 2015. október 15-től 2020. május 31-ig rehabilitációs járadék jogcímén megfizetett a felperesnek összesen 10.469.800 forintot, 2020 június 1-től 2021. március 31-ig további 2.585.000.- forintot, azaz összesen 13.054.800 forintot, amely levonandó a felperes részére a bíróság által megállapított 25.853.520 forintból.

A fentiek különbözeteként az alperes 12.798.720 forint összegű rehabilitációs járadékot köteles megfizetni a felperesnek azzal, hogy a kamatfizetés kezdő időpontja 2018. július 1. napja.

Figyelemmel arra, hogy a rehabilitáció szükségessége a jövőben is fennáll, ezért a bíróság 2021. április 1-től havi 296.350 forint rehabilitációs járadék fizetésére kötelezte az alperest.

[47] A közlekedési többletköltség-igény tekintetében a felperes akként nyilatkozott, hogy az alperes által elismert, és 2017. január 1-től folyósított havi 7.500,- Ft járadék 2019. január 1. napjától fedezi ezen kiadásait, ugyanis ettől az időponttól a rehabilitációs kezelések egy részét otthonában végzi, ezért utazási költsége nem merül fel.

A 2015. október 15-től 2018. december 31-e közötti időszak tekintetében érvényesített havi 32.102,-Ft közlekedési járadékigény tekintetében azonban a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, így nem állapítható meg, hogy ezen időszakban egy hónapon belül a felperes melyik rehabilitációs szolgáltatóhoz milyen napokon, milyen gyakorisággal utazott. A 32.102.- forint közlekedési többletköltség-igény 7.500,- Ft havi összeget meghaladó részét a bíróság annak bizonyítatlanságára hivatkozással utasította el.

A felperes lejárt járadékigénye 2015. október 15-től 2016. december 31-éig havi 7.500,- Ft-tal számolva összesen 108.750,- Ft.

A jövőben is felmerülő közlekedési többletköltség megtérítésére a törvényszék 2021. április 1. napjától kezdődően havi 7.500,- Ft járadék megfizetésére kötelezte az alperest.

[48] Az alperes nem vitatta a felperes által jövedelemveszteség címén előterjesztett igény jogalapját, így a törvényszék ezen a jogcímen - a Ptk. 6:528. § (1) bekezdésében foglaltak mellett is - kártérítést állapított meg. A törvényszék a Kúria Pfv.III.21.170/2017/4. számú ítéletében írtakra utalással akként foglalt állást, hogy a jövedelempótló járadék megállapításának nem képezi akadályát az, hogy a felperes a középiskolai tanulmányai miatt a balesetet megelőzően kereső tevékenységet nem folytatott.

Az alperes nem vitatta, hogy a felperes az érettségit nagy valószínűséggel megszerezte volna, amely azonban szakképesítést nem nyújt. Ezért a bíróság 2015. július 1. napjától (az érettségi várható időpontjától) kezdődően a jövedelemkiesést a legalább középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált bérminimuma alapján határozta meg.

[49] A jövedelempótló járadék összegszerűségének meghatározása során az elsőfokú bíróság figyelembe vette a Kúria 1/2006. (V.22.) PK véleményében foglaltakat: a balesetet szenvedett felperesnek a társadalombiztosítás felé a különféle járulékokat akkor is meg kellene fizetnie, hogyha dolgozna. A törvényszék figyelemmel volt arra, hogy a járulékalap megállapításánál a keresetet csökkentő járulékokat le kell vonni a bruttó keresetből, mert csak ebben az esetben határozható meg olyan járadékösszeg, amely biztosítja, hogy a károsult pontosan annyit kapjon, amennyi a tényleges jövedelemvesztesége.

A bíróság a felperes keresetveszteségéről a felek által egyezően alkalmazni kért számítási módot alapul véve rendelkezett akként, hogy a felperes által elérhető nettó jövedelem és a folyósított társadalombiztosítási ellátások különbözetét felbruttósította, figyelemmel arra, hogy az alperest, mint kifizetőt az 1995. évi CXVII. törvény (Szja. törvény) 46. § (3) bekezdésén alapuló adóelőleg levonási kötelezettség terheli.

[50] A fenti elvek mentén az elsőfokú bíróság a 2015-2021. közötti időszakban irányadó garantált bérminimum összegeket - éves bontásban - csökkentette a 18,5%-os társadalombiztosítási járulék összegével, valamint a személyi jövedelemadó 2015-ben 16%, 2016-tól 15% mértékével, valamint a felperes részére folyósított fogyatékosági támogatás, valamint rokkantsági járadék (köztudomásúnak tekintett) összegeivel. A törvényszék az így kapott nettó különbözeti összegeket - az adóelőleg levonási kötelezettségre tekintettel - az szja mértékével felbruttósítva határozta meg a felperesnek járó jövedelempótló járadék havi összegét.

A fentiek alapján a felperes összes jövedelemveszteségét (lejárt járadékok): 4.201.261,- Ft-ban, a 2021. április 1-től esedékes járadék havi összegét 87.359,- Ft-ban határozta meg, amely összegekből - lévén személyi jövedelemadóköteles bevétel - az alperes által levonandó lesz a személyi jövedelemadó.

[51] A felperes vagyoni kárai között érvényesítette gépkocsi vásárlás 16.226.000,- Ft költségét is, figyelemmel arra, hogy a balesetből eredően tömegközlekedést igénybe venni nem tud, a szállítása kizárólag gépjárművel oldható meg.

A kirendelt igazságügyi műszaki szakértő alátámasztotta, hogy biztonságtechnikai szempontból a gépjárműben kialakított szállítási mód a legmegfelelőbb, és a választott autó valamennyi lényeges paraméternek megfelel (ajtónyílás méretei, síkpadlólemez, három különálló ülés), ugyanakkor csak a közlekedésbiztonsági szempontból indokolt többletfelszereltséggel rendelkezik.

Figyelemmel arra, hogy a felperes igényeinek megfelelő gépjárműtípusok kereskedelmi ára 11.864.720,- Ft és 17.245.000,- Ft között mozog, ezért a törvényszék nem ítélte a tényleges szükségleteken túlmutatónak, eltúlzottnak a 679.450,- Ft többletfelszereltséggel rendelkező, 15.055.150,- Ft-os alapárú gépkocsi megvásárlását.

[52] A Kúria Pfv.III.20.206/2018/7., Pfv.III.20.032/2017/4. és a Pfv.III.22.226/2016/3. számú döntéseire hivatkozással a törvényszék rámutatott, hogy a károsultnak az általa viselendő kárkövetkezmények minél magasabb színvonalon és minél rövidebb időn belüli csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez, valamint a károkozónak az ezzel felmerülő költségek minimalizálásához fűződő érdeke között egy észszerű egyensúly figyelembevételével lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy mi a költségeknek az a mértéke, amely a megtérítendő károk körébe sorolható. Ezért nem fogadható el az alperes azon álláspontja, miszerint a károsult a legolcsóbb megoldást köteles választani. A Ptk. 6:525. § (1) bekezdésébe foglalt kárenyhítési kötelezettség nem terjed odáig, hogy a károkozás

következményeinek elhárításához szükséges eszközök közül a károsult csak a legszükségesebb és legolcsóbb megoldást választhatja.

[53] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek a 102/2011. (VI.29.) Kormányrendelet 4.§-ra alapított azon érvelését, miszerint a felperes által igénybe nem vett 1.000.000.- forint állami támogatás összege nem terhelhető az alperesre. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis az állami támogatás igénybevétele nem tartozik a károsult kárenyhítési kötelezettsége körébe.

A törvényszék ugyanakkor a gépjármű beszerzési költségének felét, azaz 8.113.000,- Ft megtérítését ítélte megalapozottnak, vélelmezve - az e körben irányadó bírói gyakorlat alapján - azt, hogy gépkocsi a család egyéb közlekedési céljait is szolgálja.

[54] A felperes robotterápiás kezelés költségként érvényesített igénye (a rehabilitációs járadék körében 2020. január 1. napjától 1.100.550,-Ft havi járadék) tekintetében az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a perfelvételi szakban megváltoztatott kereseti kérelmében a felperes azt adta elő, hogy ezt a kezelést negyedévente egy alkalommal veszi igénybe, az első kezelésre 2020. júniusában sor került.

A 2020. szeptember 8-i érdemi tárgyaláson a felperes törvényes képviselője úgy nyilatkozott, hogy havonta egy hét intenzív kezelésre és szerdai napokon további 3 alkalommal kerül sor kezelésre. A havi 8 nap terápia költsége 320.000,-Ft, illetve további 110.000,-Ft költség merül fel az utazással. A felperes jogi képviselője 2021. február 16-án érkezett beadványában új tényállításként adta elő a felperes törvényes képviselője által a 2020. szeptember 8-i tárgyaláson már ismertetett kezelési rendet.

A Pp. 2021. január 1-től megváltozott eljárásjogi szabályai értelmében azonban aggályos eljárásjogi helyzet alakult ki, mivel a felperes a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően 2020. december 31-ig nem kezdeményezte a kereset megváltoztatásának engedélyezését, 2021. január 1. után pedig az új tény állításával elkészt.

[55] Az elsőfokú bíróság azonban a robotterápiás kezelés iránti járadékigényt az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján érdemben utasította el. Kifejtette, hogy orvosszakmai szempontból nem lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy ezen új típusú technológia reálisan eredményezhet-e javulást a felperes állapotában, illetve a többi rehabilitációs kezeléssel együtt alkalmazva hatékonyabb kimenetelhez vezet-e, mint a kezelés hiánya. A felperes állapotának szinten tartásához az eddig igénybe vett kezelések elégségesek voltak, ezért az álláspontja szerint jelenleg a robotikai kezelés szükségessége nem támasztható alá. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ezen kárigényt annak megalapozatlanságára hivatkozással utasította el.

[56] A törvényszék az egyes kártérítési tételek után a késedelmi kamatot a kár bekövetkeztétől, illetve középátlagos időponttól kezdődően a Ptk.6:47. § (1), (2), (4) bekezdései alkalmazásával állapította meg.

[57] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az általa érvényesített követeléshez képest (72.916.566,- Ft) a részére megítélt összegekre tekintettel (56.872.007,- Ft) 78%-ban minősül pernyertesnek.

A perköltség viseléséről – a pernyertességi arány figyelembevételével - a Pp.83.§ (2) bekezdése, 94.§ (2) bekezdés második fordulata, 102.§ (6) bekezdése, a 2017. évi CXXVIII. törvény 3.§ (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával rendelkezett, figyelemmel arra is, hogy a Veszprémi Törvényszék Gazdasági Hivatala 439.968,- Ft szakértői díjat előlegezett.

[58] A felperes javára megállapított - áfát is tartalmazó - ügyvédi munkadíj összegát az elsőfokú bíróság a Pp.81.§ (1) bekezdése szerint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a), b) pontjaira hivatkozással felszámítottak alapján, a részleges pernyertesség szabályainak alkalmazásával határozta meg.

[59] Az alperes a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság az alperes marasztalásának összegét 25.221.731,- Ft-ra, valamint abból

108.750,-Ft után 2016. május 15-től,

4.201.261,-Ft után 2018. május 15-től,

12.798.720,-Ft után 2018. július 1-től

8.113.000,-Ft után 2020. január 30. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamataira, továbbá

az alperes által 2021. április 1. napjától fizetendő költségpótló járadékot havi 595.000,-Ft összegre szállítsa le, az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegének a Pp. 83. § (1), (2) bekezdései alapján történő megváltoztatásával.

Az elsődleges fellebbezési kérelem megalapozatlansága esetén is kérte az elsőfokú perköltség összegének leszállítását akként, hogy az általa fizetendő illeték összege 930.000,-Ft, a szakértői díj 272.280,-Ft, az ügyvédi munkadíj pedig 684.005,-Ft.

[60] Az alperes a megítélt ápolási-gondozási költség tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat - a Ptk. 6:531. § körében - okszerűtlenül értékelte.

[61] Fenntartotta azon álláspontját, hogy az általa folyósított havi 235.000,-Ft megfelelő fedezetet nyújt a felperes ápolásával gondozásával felmerülő költségekre, az ápolási díj mérlegelése során nem a professzionális szakápoló cégek óradíjaiból, hanem a nettó minimálbér összegéből kell kiindulni.

Az ennek alapján számítható ápolási-gondozási díj 2015-től 2021. március hónapig bezárólag összesen 16.768.891,- Ft-ban határozható meg azzal, hogy 2016. évben 207.368,- Ft, 2017. évben 237.223,- 2018. évben 256.965,-Ft 2019. évben 277.354.-Ft, 2020.évben 300.506.- Ft, 2021.évben 307.390.-Ft havi díj kalkulálható.

[62] A Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.650/2014/9., valamint 4.Pf.20.266/2019/7., illetve a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.132/2018/5. számú ítéleteire utalással hivatkozott arra, hogy amennyiben a hozzátartozók látják el az ápolói, gondozási és felügyeleti tevékenységet, úgy az ilyen tevékenységet végző vállalkozások piaci díjtételei nem képezhetik alapját ezen költségigény meghatározásának, mivel azok a közterheket, adminisztrációs költségeket és a nyereségtartalmat is magukban hordozzák, amely a hozzátartozók által ellátott tevékenység esetében fel sem merülhet. A hozzátartozó általi ápolás-gondozás pénzbeli értéke tehát nem a speciális szolgáltató által felszámított díjjal, hanem a tevékenységet ténylegesen ellátó személy által megszerezhető nettó jövedelemmel vethető össze.

A Kúria 2017. évi 92. számú döntésében is rögzítésre került, hogy az ápolási -gondozási munka hozzátartozó általi elvégzése esetén a bíróság az ápolási-gondozási díj meghatározásánál a mérlegelés során figyelembe veheti a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló jogszabályban foglaltakat.

[63] A cég1 Szolgáltató Bt. árlistája nem csak azért nem alkalmazható, mivel egy nyereségorientált vállalkozás, hanem azért sem, mert a köztudomásúan magasabb árfekvésű fővárosban tevékenykedik.

A fentiek mellett az alperes rámutatott, hogy a cég1 Bt. 2016. évben a napi 8 órás ápolást havi 228.000,-Ft ellenértékért végezte, amely 950,- Ft-os óradíjat feltételez. A törvényszék által elfogadott számítási metódust követve és ezen óradíj 75%-át figyelembevéve is 712,5 Ft-os óradíj volna alkalmazható, amely alatta marad a felperes által követelt és a bíróság által megítélt 800,- Ft-os óradíj mértéknek.

Ugyanígy 2017. évre vonatkozóan a havi 330.000,- Ft-os havi díjból számítható 1.375,- Ft-os óradíj 75%-a (1031,25,- Ft/óra) szintén jelentősen alacsonyabb a felperes által igényelt 1.200,- Ft-os ápolási óradíjnál.

[64] A Munka Törvénykönyve 110. §-ának felhívásával (távolléti díj) utalt arra, hogy a felügyelet időtartamára az ápolási óradíj 50%-ánál alacsonyabb összegből kell kiindulni.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes kéthavonta egy-egy hetet tölt Helység1ban rehabilitációs kezelésen, ezalatt a hozzátartozónak ápolási, gondozási tevékenységet nem kell végeznie, így ezt az időtartamot az ápolás-gondozás költsége számításánál figyelmen kívül kell hagyni.

[65] Az alperes kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes édesanyja által havonta kézhez vett ápolási díj - 2016. évben 47.790,-Ft, 2017. évben nettó 49.698,-Ft, 2018. évben nettó 52.812,-Ft, 2019. évben 60.734,-Ft és 2020. évben

73.337,-Ft – összegét, és a Ptk. 6:522. §-ben írtak ellenére elmulasztotta levonni a felperes javára megítélt összegből.

[66] A fentiek alapján az alperes kérte, hogy a bíróság a havi járadék összegét az általa folyósított 235.000,-Ft/hó összegre szállítsa le azzal, hogy e körben lejárt járadéka nincs.

[67] Az 1.100.550.- Ft/hó rehabilitációs költségigény vonatkozásában az alperes álláspontja szerint a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak azt is rögzítenie kellett volna ítéletének indokolásában, hogy az alperes marasztalára e körben a követelés bizonyíthatatlansága miatt sem kerülhetett volna sor. Ugyanis sem az egymásnak ellentmondó felperesi nyilatkozatok, sem a késedelmesen becsatolt számlák nem igazolják, hogy havi szinten a felperes milyen gyakorisággal és milyen költséggel vette igénybe ezt a rehabilitációs kezelést.

[68] Az alperes a fellebbezésében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a gyógyszerköltség címén megítélt összegbe elmulasztotta beszámítani a felperes által a - 2020. május 14. napján kelt válasziratban – elismert, az alperes részéről 2020. május 31. napjáig megfizetett, összesen 2.164.839,- Ft-ot. A felperes az elismerésnek megfelelően a kereseti kérelmét 332.661,- Ft lejárt járadék összegre szállította le. Az elsőfokú bíróság döntése tehát e körben a Pp. 342. § (1) bekezdésébe is ütközik.

[69] Az alperes kifejtette, hogy az ítélet perköltség viselésre vonatkozó rendelkezései nem felelnek meg a Pp. 83. §-ban, illetve a Pp. 21. § (3) bekezdésében foglaltaknak.

Az elsőfokú bíróság ugyanis a pertárgyérték alapjául a felperes által a kereseti kérelemben megjelölt összeget vette alapul, figyelmen kívül hagyta azonban, hogy 2020. május 14. napján a felperes a kereseti kérelmét felemelte. A törvényszék nem volt tekintettel arra sem, hogy a marasztalás összege – több követelés tekintetében a lejárt járadékok miatt – a kereseti kérelem összegét meghaladta, ezen kártételek esetében azonban a marasztalási összeg képezi a pertárgyérték alapját. Figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy az alperes a pertól függetlenül, azt megelőzően is folyósított járadékokat a felperes részére, így ezek tekintetében kizárólag a különbözet képezi a pertárgyérték alapját. Nem alkalmazható a Pp. 83. § (3) bekezdése, tekintettel arra, hogy a felperesi követelések az ápolási díj kivételével nem bírói mérlegeléstől függő követelések.

Az alperes a fenti szempontok figyelembevételével táblázatban foglalta össze az egyes kártételek tekintetében meghatározható pertárgyértékeket (összesen:80.546.121.-Ft) és azokat a marasztalás 50.297.807.-Ft összegével összevetve a felperes pernyertességi arányát 62%-ban számította ki.

Ennek alapján az alperes által fizetendő illetéket 930.000,-Ft-ban, a gazdasági hivatal által előlegezett szakértői díj alperes által fizetendő összegét 272.780,-Ft-ban míg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), b) pontja alapján alperes terhére megállapítható ügyvédi munkadíj mértékét 684.005,-Ft-ban határozta meg.

[70] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján az ítélet megváltoztatását kérte a kereseti kérelemben foglaltak szerint a háztartási és ház körüli kisegítő járadék, a közlekedési többletköltség, a rehabilitációs költség járadéka, a jövedelemveszteség iránti igény, valamint a gépjármű költsége jogcímén előterjesztett igény vonatkozásában.

[71] Másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Perköltségre igényt tartott.

[72] A háztartási és a ház körüli kisegítő járadék körében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:522. § (1) és (2) bekezdés c) pontjában és a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel a bizonyítékok értékelése során nem vette figyelembe kellő súllyal az édesanya tanúvallomását. Ezen nyilatkozat alátámasztotta, hogy a felperes mind az almaskerttel kapcsolatos munkákba, mind a háztartásba számottevő mértékben besegített, illetve saját maga után teljeskörűen elvégezte azt. A felperes önellátásra képtelen állapota miatt a szülőkre maradó házimunka - ételkészítés, mosás, takarítás - nem tartoznak bele az ápolás, gondozás, felügyelet tevékenységébe, így a megítélt ápolási díj nem ellentételezi azt.

A ház körüli (kerti) kisegítő költsége címén előterjesztett igényt az elsőfokú bíróság úgy utasította el, hogy a Pp. 237. § (2) bekezdése megsértésével nem adott tájékoztatást a bizonyítás indítványozása elmaradása következményeiről.

A felperes a háztartási kisegítő költsége címén 2015. október 15. és 2021. március 31-ig 3.984.562 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2021. április 1-től 60.833 Ft/hó járadékra, ház körüli kisegítő címén pedig 1.992.314 forint lejárt járadékra, a jövőre nézve pedig 30.417 Ft/hó járadékra tartott igényt.

[73] A felperes közlekedési többletköltség címén 2015. október 15-től 2018. december 31-ig 1.168.580 forint lejárt járadékot igényelt, beszámítva az alperes által ezen a címen teljesített havi 7.500 forintos összegeket is.

A fellebbezési érvelése szerint a havi 7500.-Ft összeget meghaladó közlekedési többletköltség igény elutasításának indoka ellentmondásban áll a rehabilitációs járadék körében rögzített indokolással. Az elsőfokú bíróság ugyanis igazoltnak tekintette a 2018. december 31-ig igénybe vett rehabilitációs kezelések megtörténtét, gyakoriságát azok számlákkal való teljeskörű alátámasztása hiányában is, ugyanakkor az odautazással kapcsolatosan felmerült többletköltség igényt - ezzel logikailag ellentétes módon – bizonyítatlanság miatt elutasította.

[74] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen utasította el a 2020. június 1-ét követő időszakra a felperes robotterápiás eljárás költségét is magában foglaló rehabilitációs járadék igényét az alperes 296.350 forintos elismerését meghaladó mértékben.

Az elutasítás indokaként a bíróság alaptalanul hivatkozott arra, hogy a rehabilitációs napirend megváltozása tényén túlmenően annak mikéntje nem állapítható meg, és a felperesi

tényállítások és bizonyítások elkésztése miatt „aggályos eljárásjogi helyzet”-re hivatkozással e körben – tévesen - a tényállást nem állapította meg.

A felperes a fellebbezésében a törvényes képviselőjének, a tanúnak, és a jogi képviselőnek a rehabilitációs rend változásával és a robotterápia igénybevételével kapcsolatos nyilatkozatait időrendi sorrendben számba vette, és abból azt a következtetést vonta le, hogy az elsőfokú bíróság a felperes 2021. február 16-ai beadványában foglalt és a 2021. február 10-ét megelőző állapotokhoz képest tett új tényállítást a robotterápiás eljárás ismételt igénybevételéről és annak gyakoriságáról tévesen hagyta figyelmen kívül, tekintettel a Pp. 214. § (3) bekezdés a) pontjára és (4) bekezdésére is. Az új tényállítás alátámasztására pedig csatolta a rehabilitációs tervet és a 2021. február 23-án kiállított számlát.

[75] A fentiek mellett rámutatott, hogy a robotterápiás kezelések igénybevételére vonatkozó új tényállítás figyelmen kívül hagyása mellett sem lett volna akadálya annak, hogy a törvényszék a rehabilitációs költségek összegét a 2020. június 1. előtti rend szerint állapítsa meg, különös tekintettel arra, hogy ezeket a kezeléseket a felperes bizonyítottan igénybe vette a robotterápiás kezelés mellett is.

[76] A felperes a fellebbezésében kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság a robotterápiás kezelés járadék igényét elsősorban a bizonyítatlanság miatt utasította el az orvosszakértői vélemény azon megállapítása alapján, hogy a terápia újszerűsége miatt az eljárás eredményességéről nem lehet megalapozottan állást foglalni.

A robotterápiás kezelések járadékának a fenti ok miatti elutasítása azonban ellentmond az egyéb rehabilitációs költségek megítélésének indokolása körében kifejtett, és a vonatkozó ítélkezési gyakorlattal is alátámasztott érveknek. A rehabilitáció érdekében ugyanis meg kell kísérelni minden olyan terápiás eljárást, amely alkalmas lehet a felperes mozgás- és mentális funkcióinak fejlesztésére, szinten tartására és az életminőség javítására.

E körben a felperes a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján az eltelt időre tekintettel bizonyítási indítványt terjesztett elő az orvosszakértő ismételt meghallgatására a robotterápiás kezelések hatékonyságát érintően.

Mindezek alapján a felperes az ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2015. október 15. és 2020. május 31. közötti időszakra eső lejárt járadékösszeg megfizetésén túl 2020. június 1. napjától havi 1.523.400 forint járadék megfizetésére.

[77] A felperes kifejtette, hogy - az ítélet indokolásában foglaltakkal szemben - a jövedelem pótló járadék megítélése nem az ítélkezési gyakorlaton, hanem a Ptk. 6:528. § (4)-(5) bekezdésén alapul.

Ismételten arra hivatkozott, hogy továbbtanulási szándékára, angoltudására tekintettel a jövedelemvesztesége nem a garantált bérminimum, hanem a KSH által a versenyszférára közzétett átlagkereset alapján kalkulálható (BH2018.12.336, Kúria Pfv.21.170/2017/14.). Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a jövedelem pótló járadék összegének meghatározása során nem az 1/2006. (V22.) PK véleményben foglaltak szerint jár el.

Az elsőfokú bíróság számszaki levezetésével szemben a személyi jövedelemadó kiszámítását az SZJA törvény 1. § (3) és 11. §-ában írtak szerint kell elvégezni, azaz az SZJA alapja nem a nettó, hanem a bruttó jövedelem.

A fentiek alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2018. július 1. és 2021. március 31. közötti időszakra 7.385.268 forint lejárt járadék, ennek kamatai, valamint 2021. április 1-től havi 223.796 forint járadék megfizetésére.

[78] A felperes a fellebbezésében kitért arra, hogy az alperes sem vitatta azt, hogy a szülők, és a vállalkozás is rendelkezik gépkocsival, ezért a megvásárolt gépjármű kizárólag a felperes céljait szolgálja. Ennek alapján nem indokolt pusztán a gépkocsi vételár felének alperesre hárítása, ezért a teljes vételár, azaz 16.226.000 forint és 2020. január 30-tól járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[79] A felperes a 2021. május 4-én kelt (Pf.2. számú) iratában a Pp. 373.§. (3) bekezdés második fordulata alapján bizonyítási indítványt terjesztett elő, és okiratokat csatolt annak igazolására, hogy a vásárolt gépkocsi 2020. július 10. és 2021. április 19. között 21.356 km-es futásteljesítményének mintegy 60 %-át a lovasterápiára és a robotterápiás eljárásra utazás teszi ki, a fennmaradó futásteljesítmény pedig egyéb szabadidős tevékenységeihez kötődik. Mindez a megvásárolt gépkocsi saját érdekében történő használatát igazolja.

[80] A felperes a 2021. május 25-én kelt (Pf.5. számú) iratában a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján a robotterápiás kezelésre vonatkozó 2021. május 10-én kiállított számlát csatolt.

2021. június 28-án kelt (Pf.12. számú) iratában is a Pp. 373. § (3) bekezdésére hivatkozással csatolt további okiratokat a robotterápiás kezelések igénybevételére vonatkozóan (rehabilitációs központtól egyéb érdekeltől Központ Kft-vel kötött szolgáltatási szerződés, kezelési ütemterv, 2021. június 14-én kelt számla).

[81] A felperes 2021. május 6-án kelt beadványában (Pf. 3. szám) a Pp. 373.§. (3) bekezdése és 217.§. (1) bekezdése alapján keresetváltoztatást terjesztett elő.

A Pp. 373. § (2) bekezdése felhívásával új tényként állította, hogy a járványhelyzet miatt 2021. március 3. és április 30 között a robotterápiás kezeléseket nem tudta igénybe venni, azokat csak április 21-étől kezdődően igényelhette újra (3 hétig szerdánként 2 órában, majd 1 hétig napi 2 órában, 28 napra összesen 16 óra időtartamban), amelyek költsége 320.000 forint. A kezelésekhöz kapcsolódóan utazási költsége is felmerült havi 98.608. forint összegben. Erre vonatkozóan a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján igazolást is csatolt.

A fenti tényállítással összefüggésben a felperes a kereseti kérelmét akként változtatta meg, hogy kérte az alperes kötelezését 2021. április 21. napjától havi 98.608 forint közlekedési többletköltség járadék megfizetésére a Ptk. 6:535. § (1) bekezdés, 6:522. §(1), (2) és 6:527. § (2) bekezdése alapján.

[82] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet és csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

A fellebbezésével nem érintett részben az ítélet helybenhagyását kérte.

A csatlakozó fellebbezése a gépjármű költség jogcímén megítélt 8.113.000 forint 4.932.360 forintra történő leszállítására, a rehabilitációs költség tekintetében pedig az indokolás megváltoztatására irányult akként, hogy ezen költségigény elutasításának elsődleges indoka az, hogy a pontos tényállás nem volt megállapítható, ugyanis a felperes perfelvételi szakban előadott tényekkel ellentétes, ellentmondó bizonyítékokat nyújtott be. Az elutasítás másodlagos indoka az, hogy orvosszakértőileg nem állapítható meg a robotikai kezelés hatékonysága, és emiatt a kezelés szükséges költségnek nem minősíthető.

[83] Az alperes az általa e körben folyósított járadék mértékét meghaladóan továbbra is vitatta a háztartási és a ház körüli (kerti) kisegítő járadék indokoltságát, mivel nem bizonyította, hogy a középiskolás, egyetemi tanulmányokra készülő, társasági életet élő felperes napi 3 óra háztartási, illetve kerti munkát végzett. A felperes által szívességi munkaként ellátott tevékenység abbamaradása nála többletköltséget nyilvánvalóan nem eredményez.

Az alperes álláspontja szerint csak a felperessel összefüggésben felmerülő, ám a gondozáson kívül eső háztartási többletfeladatok költsége jelentkezhet ezen a jogcímen kárként, amelyet azonban az általa fizetett havi 30.000 forint fedez.

Utalt arra, hogy a felperes az alperes által térített 30.000 forintot a fellebbezési kérelmében nem tüntette fel a lejárt járadékok összegénél, ami vagy elírásnak, vagy meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

[84] A rehabilitációs járadék körében az egymásnak részben ellentmondó felperesi nyilatkozatok időrendi számbavételét követően rögzítette, hogy a felperes tényállítása a perfelvételi szakban az évi 4 kezelésre vonatkozott, amelyet azonban az érdemi szakban tett nyilatkozatai, a tanúvallomás, és okirati bizonyítékok nem támasztottak alá.

Rámutatott, hogy a Kúria Konzultációs Testülete 76. számú állásfoglalása megerősítette, hogy az érdemi szakban a fél személyes meghallgatása körében előadott új tény - az erre vonatkozó felhatalmazó rendelkezés hiányában – keresetváltoztatásként hatálytalan. A 2021. január 1-től hatályos Pp. módosítást követően pedig a tényállítás változtatás már nem minősül keresetváltoztatásnak, azonban a bejelentésére kizárólag a Pp.214. §-ban írt feltételek megvalósulása esetén van lehetőség. Emiatt hatálytalan az érdemi szakban a felperes által előadott és a perfelvételi nyilatkozattól eltérő tényelőadás. A felperes tényelőadásai tehát nem csak az okból nem vehetők figyelembe, hogy elkéssetek (azaz 15 napon túl hivatkozott új tényre), hanem azért sem, mivel a perfelvétel körében megalapozatlan tények kerültek rögzítésre.

[85] Az alperes álláspontja szerint a másodfokú eljárásban sem merültek fel olyan új tények, amelyek a keresetváltoztatásra adnának alapot, mivel az „intenzív hét + szerdai napok” kezelési rend már eredetileg is fennáll, ehhez képest új tény csak az lett volna, ha ettől eltérnek.

Az alperes vitatta, hogy a Pp. 373. §-a alapján a felperes 2021. május 6-án kelt (Pf.3.) beadványában tett tényelődás és ahhoz csatolt okiratok alapján a keresetváltoztatás megengedhető volna. Az ítélet meghozatalakor ugyanis nem volt ismert az a körülmény, hogy a robotikai kezelések ismételten abbamaradtak, ezért azok újrakezdése nem jelent olyan új tény, amely az elsőfokú ítéletre kihatással lehet, ez okból a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján a keresetváltoztatás nem megengedett.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes már az elsőfokú eljárás során is tudatában volt, hogy az utazások milyen költséggel jár, így a rehabilitációs kezelésekre utazás többletköltségére vonatkozó keresetváltoztatásra már korábban is sor kerülhetett volna.

[86] Az alperes álláspontja szerint a robotikai kezelések összecszerűségére vonatkozó, az érdemi szakban előterjesztett bizonyítékok is elkéstek. A számlák dátumából kitűnik, hogy azok már a perfelvételi tárgyalás előtt is rendelkezésre álltak (2020. január 21-én kelt számla).

[87] Az alperes a 3/2018. (IX.17.) KMK véleményre hivatkozással továbbra is azzal érvelt, hogy a robotikai kezelés költsége nem minősül szükséges és indokolt kiadásnak. A felhívott KMK vélemény rögzíti, hogy a károsult gyógyulását segítő, társadalombiztosítás által nem finanszírozott költségek összegét nem lehet túlzóan, és a szükséges mértéktartást mellőző összegben meghatározott igény szerint megállapítani.

Az alperes hangsúlyozta, hogy a károkozó sem hivatkozhat arra, hogy a károsult csak a társadalombiztosítás által nyújtott kezelést veheti igénybe, ugyanakkor a károsult igénye sem lehet túlzó és korlátlan. A számtalan egyéb rehabilitációs kezelés mellett alkalmazott, és eredményességében nem igazolt robotikai kezelés - az alperes álláspontja szerint - nem lehet mértéktartó.

[88] A 7500.-Ft/hó összeget meghaladóan elutasított közlekedési többletköltség járadék tekintetében arra utalt az alperes, hogy a rendelkezésre álló iratok 2017. februárjáról bizonyítják a rehabilitációs kezelések igénybevételét, ezt megelőzően nem igazolt, hogy a felperes ezeket az általa állított rendszerességgel igénybe vette, ezért az ezzel kapcsolatos közlekedési költség is bizonyítatlan.

[89] Az alperes - a jövedelempótló járadékigényt érintően - vitatta azt az érvelést, hogy a felperes pályakezdőként az anglicisztikai, illetve szociológiai irányultságú pályaválasztással a versenyszférában irányadó átlagkeresetben részesülhetett volna.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében (12.old.) az ítélet indokolásában (13.old) részletesen rögzített számítási metódus alapulvételével levezette, hogy az elsőfokú bíróság számszakilag tévesen végezte el a nettó kereset és a nettó fogyatékosági támogatás

különbözetének felbruttósítását. Az alperes által elvégzett számítás szerint a lejárt jövedelempótló járadék összege 4.301.130 forint, míg a jövőre nézve megállapítható havi járadék összege 89.369 forint.

[90] A csatlakozó fellebbezésben kifejtettek szerint a gépkocsi vásárlással kapcsolatos ítéleti rendelkezés sérti a Ptk. 6:522. § (1) bekezdés c) pontját, (3) bekezdését, és a Ptk. 6:525. §-ban írt kárenyhítési kötelezettséget.

A bíróságnak - a gépjármű vásárlási költség 50 %-ának figyelembevétele mellett - abból kellett volna kiindulnia, hogy egy átlagos, rámpás megoldással átalakított gépkocsi minősülhet a felperes igényeihez mérten szükséges és indokolt költségnek. A 3/2018. (IX.17.) KMK véleményben foglaltakra tekintettel elvárható lett volna a felperestől, hogy a szakértő által alkalmasnak tekintett gépjárművek közül egy alacsonyabb árfekvésűt válasszon, mivel a felperes igényeit ezek is maradéktalanul kielégítik.

Az alperes túlzónak ítélte a 679.450 forint értékű extra tartozékokat is. Hivatkozott arra is, hogy a 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet 4. §-a szerint a felperes 1.000.000 forint összegű támogatásra jogosult, amelyet azonban elmulasztott igénybe venni.

Az alperes utalt arra, hogy a gépkocsi futásteljesítményét igazoló bizonyítékok becsatolásával a felperes elkészt.

[91] A felperes - a fellebbezési ellenkérelmében - az ítéletet az ápolási, gondozási, és a lejárt gyógyszerjáradék vonatkozásában a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyni kérte, míg a rehabilitációs költség és a perköltség vonatkozásában a felperes fellebbezése szerint megváltoztatni, ennek hiányában helybenhagyni kérte.

[92] Kitért arra, hogy az ápolási, gondozási járadék azért nem csökkenthető a Helység1ban végzett kezelésen töltött időre eső ápolási költség összegével, mivel a felperest ott is az édesanyja gondozza.

A felperes továbbra is vitatta, hogy az ápolási járadék a minimálbér alkalmazásával határozható meg.

Az édesanya részére folyósított ápolási díj az ápolási, gondozási, felügyeleti járadék kalkulálásánál nem számítható be, mivel a felperesnek ezzel vagyoni előnye nem keletkezik, a Ptk. 6:522. § (3) bekezdése jelen esetben nem alkalmazható. Az ápolási díjat a felperes édesanyja arra tekintettel kapja, hogy az ápolás mellett kereső tevékenységet nem végezhet.

[93] A rehabilitációs költség tekintetében a felperes utalt a fellebbezésében foglaltakra azzal, hogy az elsőfokú bíróság ezt - az orvosszakértői véleményre hivatkozással - lényegében a bizonyítatlanság miatt utasította el.

[94] Az elsőfokú perköltségre vonatkozó alperesi fellebbezési kérelemmel összefüggésben a felperes kiemelte, hogy az alperes teljesítése önkéntes volt, ezért a felperesnek az általa követelt teljes összegre kellett a pert megindítania. Az elsőfokú bíróság helyesen járt el a pertárgy érték megállapítása és ennek alapján a perköltség meghatározása során.

[95] Az alperes a 2021. június 9-én kelt (Pf. 11.) szám alatti ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes másodfokú eljárásban előterjesztett a keresetváltoztatása a Pp. 373. § (2)-(3) bekezdése alapján nem megengedett.

[96] Az alperes fellebbezése és csatlakozó fellebbezése, valamint a felperes fellebbezése részben megalapozottak.

[97] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelmek, valamint az ellenkérelmek korlátai között felülvizsgálva (Pp.370.§.) megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva döntött a háztartási és ház körüli kisegítő járadéka és a rehabilitációs költségek körében, ugyanakkor az ítéltábla csak részben értett egyet az ápolás, gondozás, felügyelet költsége, a közlekedési többletköltség, a gépjárművásárlás költsége tekintetében érvényesített követelés összezszerűsége tekintetében meghozott elsőfokú ítéleti rendelkezéssel, továbbá megállapította, hogy a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz költsége lejárt összegének, valamint a jövedelempótló járadék összegének megállapítására részben – az alperes fellebbezésében és a fellebbezési ellenkérelmében foglaltaknak megfelelően – tévesen került sor.

[98] Az ítéltábla elsőként a felperes másodfokú eljárásban előterjesztett keresetváltoztatása, és utólagos bizonyítási indítványai kérdésében foglalt állást.

[99] A Pp. 373.§. (2) bekezdése akkor ad lehetőséget a fellebbezésben új tény állítására, ha az a fél önhibáján kívül az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására, vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna.

[100] A felperes a fellebbezési eljárásban új tényként az elsőfokú tárgyalás berekesztését követő időszakra felmerülő kezelésekre és az azokkal kapcsolatos költségek felmerülésére hivatkozott. Ebből következően az ezen kezelésekre utazással kapcsolatosan felmerülő közlekedési többletköltségek érvényesítésére irányuló keresetváltoztatása (Pf.3. szám) a Pp. 214. § (4) bekezdése alapján határidőben előterjesztett, és a Pp. 373.§. (2) bekezdése szerinti új tényállításon alapszik, így megfelel a Pp. 373. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek.

[101] A gépkocsi futásteljesítményével kapcsolatos (Pf.2) bizonyítékok az elsőfokú eljárás során is beszerezhetők lettek volna, ezért Pp.373.§. (3) bekezdésében előírt feltételek teljesülése hiányában az utólagos bizonyítást az ítéltábla Pp. 220.§. (7) bekezdése alapján mellőzte.

A robotterápiás kezeléssel kapcsolatosan csatolt okiratok (Pf.5.szám és Pf.12.szám) a keletkezésük és a bizonyítani hivatott kezelések időpontját figyelembe véve az elsőfokú eljárás berekesztését követő időszakra esnek, ezért a fenti jogszabályi rendelkezések szerint ezen számlák, kezelési ütemterv, szolgáltatási szerződés figyelembevételének a bizonyítékok értékelése körében eljárásjogi akadálya nincs.

[102] Helytállóan indult ki az elsőfokú bíróság az abból, hogy az ápolás, gondozás, felügyelet napi 8 + 16 óra időszükséglete az orvosszakértői vélemény alapján igazolt, a figyelembe vehető óradíjak pedig – az alperes álláspontjával szemben – nem a minimálbér, hanem az egészségügyi szolgáltatók díjtételei alapulvételével kalkulálhatók.

A hozzátartozó közreműködése a betegápolásban egy piaci szolgáltatás igénybevételét váltja ki, ezért az ápolási gondozási díj mértékének megállapításakor az ápolás gondozás, mint piaci szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj összegéből kell kiindulni. (Kúria Pfv.III.21.697/2019/6. Pfv.VIII 20.047/2019/4, Pfv.20.765/2017/7., Pfv.20.875/2016/4, EBH2009.2041.).

[103] Helytállóan hivatkozott azonban az alperes a fellebbezésében arra, hogy az egészségügyi szolgáltatók által huzamosabb ideig végzett tevékenység díjának 1 óra időtartamra vetített összege alatta marad az alkalmanként, rövid időtartamban végzett szolgáltatás óradíjának.

Ez okból az ítéltábla a cég1 Egészségügyi Szolgáltató Bt. 2016. évre alkalmazott napi 8 órás ápolás-gondozást tartalmazó 228.000.- forintos havi díjából – és az ennek alapján számított 950 Ft/óra díjból - kiindulva, annak 75%-át figyelembe véve 700 Ft/óra ápolási díjjal, és 350 Ft/óra felügyeleti díjjal (összesen napi 11.200,- Ft-tal), míg 2017. évre a 330.000.- Ft/hó alapján számolt 1375.-Ft/óra díj 75%-át figyelembevéve 1000.-Ft/hó ápolási díjjal és 500.- Ft/óra felügyeleti díjjal (összesen napi 16.000,- Ft-tal) számolt.

Az ítéltábla figyelemmel volt arra, hogy a fenti szempontok alapján 2018. évre számítható 1.650 forintos óradíj 75 %-a alapján számítható összeg elérte az elsőfokú bíróság által meghatározott óradíjak (1.200.- Ft/óra ápolási díj és az ennek 50%-ában meghatározott 600.- Ft/óra felügyeleti díj) azon összegét, amely alapulvételével a lejárt járadék összegét kalkulálta, ezért 2018. évtől a másodfokú bíróság is az 1200.-Ft/óra ápolási díjat és a 600.- Ft/óra felügyeleti díjat (összesen napi 19.200.-Ft-ot) vette figyelembe. Ennél magasabb összeg megállapítására a kereseti kérelem és a fellebbezés korlátai nem adtak eljárásjogi lehetőséget

[104] Az elsőfokú bíróság által is alkalmazott számítási metódus fentiek szerinti módosításával – az alperes teljesítéseire is figyelemmel - az elsőfokú bíróság által megállapított 18.439.768 forint lejárt járadék helyett az ítéltábla 16.588.040.- forintban (és kamataiban) határozta meg a lejárt járadék fizetendő összegét. Az ítéltábla által alkalmazott módosítás azonban – a fentiekben kifejtettek miatt – a folyamatosan fizetendő járadék havi 584.000.- Ft összegét nem érintette.

[105] Az ítéltábla maradéktalanul osztotta a felperes édesanyja részére folyósított ápolási díj figyelembevétele mellőzésének az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokait (ítélet 9.old.3.bek.), melyek alapján az ápolási díj alperes által hivatkozott módon való értékelésére nincs lehetőség.

[106] Figyelemmel arra, hogy a rehabilitációs intézmény által kiállított igazolás szerint (37.sz. irat) a felperest a Helységi kezelések időtartama alatt is az édesanyja gondozza, ezért az ápolási-gondozási járadék összege meghatározásánál ezen időszak sem hagyható figyelmen kívül.

[107] Helytállóan határozta meg az elsőfokú bíróság a háztartási és a ház körüli kisegítő költsége címén igényelt járadék összegét – az alperes által elismert – havi 30.000.- forintban.

A felperes tekintetében felmerülő háztartási munka részben a gondozási feladatok körében már elszámolást nyert, részben pedig az ezen a jogcímen fizetett havi 30.000 forint fedezi azt.

A szülők tulajdonában lévő ingatlanok gondozása tekintetében, ugyanígy a háztartásukban a felperes által végzett munka a szülők javára szívességből végzett tevékenységnek minősül, ennek a baleset következtében való elmaradása nem a felperesnél felmerülő, ezáltal az alperes által kompenzálandó költségnek minősíthető.

[108] A gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök költsége körében megalapozottan hivatkozott az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság részben figyelmen kívül hagyta a felperes 2020. május 14-én kelt (9.sz.) beadványában elismert 2.164.839.-forint alperesi teljesítést. Figyelemmel arra, hogy az alperes a terhére megállapított hátralékot meghaladó összeget teljesített, ezért az ítéltábla – az elsőfokú ítéleti tényállás ezirányú módosítása mellett - az alperes marasztalásának összegét a 836.000 forint tőkeösszeggel és kamataival leszállította.

[109] A rehabilitációs költségek körén belül a felperes a robotterápiás kezelésekre tekintettel érvényesített 1.100.550.- Ft/hó járadékot elutasító ítéleti rendelkezést, az alperes pedig az elutasítás indokolását támadta.

Az ítéltábla a felperesi fellebbezést alaptalannak, az alperesi fellebbezést és csatlakozó fellebbezést pedig megalapozottnak ítélte.

A felperes kereseti kérelme 2020. június 1. napjától kezdődően 1.523.400.- Ft/hó rehabilitációs járadék - ezen belül 1.100.550.- Ft/hó járadék - megfizetésére irányult. Az ezt megalapozó tényállítása az volt, hogy a felperes negyedévente veszi igénybe az rehabilitációs központ1 majd ugyanilyen módon és ugyanilyen költséggel a rehabilitációs központ2 kezeléseit.

Az ítéltábla álláspontja szerint az érdemi tárgyalási szakban a felperesnek ezt követően eljárásjogilag megengedhető, ekként figyelembe vehető új tényállítása nem volt, új tényállításai – a Pp. 2021. január 1-től megváltozott rendelkezéseire is figyelemmel -

elkéstek, illetve nem jogi képviselő által tett nyilatkozatként nem hatályosak. Megengedhető keresetváltoztatásra sem került sor.

A 2021. február 25-i tárgyaláson a felperes havi 320.000 forintra szállította le a keresetét, amelyet a Pp. új rendelkezései (221. § (1) bekezdés a) pont) már feltétel nélkül megengedtek.

Az ítéltábla osztotta az alperes csatlakozó fellebbezésben elfoglalt azon álláspontját, miszerint az egymásnak ellentmondó felperesi tényállítások és a hiányos, jórészt elkésve szolgáltatott okirati bizonyítékok nem igazolják sem a kezelések mennyiségét, sem a gyakoriságát, és azok ellenértékét sem maradéktalanul. A kereset, az alapjául szolgáló tényállítás, és a tényt igazoló bizonyíték egymásra épülő koherenciájának hiányában a leszállított kereseti kérelem sem tekinthető megalapozottnak.

[110] Nem bizonyított a rehabilitációs központl-kezelésekre tekintettel előterjesztett járadékigény azon indokból sem, hogy ezen eljárás hatékonysága, eredményessége, sikere orvosszakmai szempontból nem igazolható, az egészségi állapot szinten tartását pedig a számos, egyéb igénybe vett kezelés is biztosítja. Az ítéltábla - a 3/2018. KMK véleményben kifejtettekre utalással - úgy foglalt állást, hogy a szokatlanul költséges, ám eredményességében kétséges, újszerű terápia túlzó, és a szükséges mértéktartást nélkülöző kiadás, amely az alperesre nem hárítható át.

[111] A kifejtettekre tekintettel az orvosszakértő kirendelésére irányuló utólagos bizonyítási indítványt az ítéltábla, mint szükségtelent elutasította, figyelemmel arra is, hogy az eltelt idő alatt a felperes saját tapasztalata sem támasztotta alá a robotterápiás eljárás – egyéb kezeléseket meghaladó – eredményességét.

[112] Megalapozott a felperes fellebbezése a 2015. október 15. és 2018. december 31. között felmerült közlekedési többletköltség alperes által elismert havi 7500.-Ft összegét meghaladóan.

A rehabilitációs kezelések igénybevételét ugyanis az elsőfokú bíróság megállapította, azok költségét általános kártérítésként mérlegelés eredményeképpen megítélte. Ebből következik, hogy az ezeken való megjelenés úti költsége is szükségképpen felmerül a felperes részéről. Az ítéltábla álláspontja szerint - az alperes által sem vitatott - útítáv, az üzemanyag fogyasztás stb. keresetlevélben feltüntetett adataival a felperes a szükséges mértékben alátámasztotta a követelése összecszerűségét. Etekintetben is irányadóak – a helyes felperesi érvelés szerint – a törvényszék által a rehabilitációs kezelések összecszerűségének bizonyítása körében kifejtett indokok (elsőfokú ítélet 10. oldal utolsó bekezdés).

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a lejárt járadék összegét – a kereseti kérelemben foglaltak szerinti - 1.168.580 forintra növelte, és erre tekintettel az alperesi marasztalás összegét is felemelte.

A robottechnikai kezelések költségének megtérítése iránti igény – a fentiekben kifejtettek szerinti – alaptalanságára figyelemmel az ezzel összefüggő, a fellebbezési eljárásban

előterjesztett, megengedett keresetváltoztatás szerint igényelt közlekedési többletköltség iránti követelés sem megalapozott.

[113] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az anglicisztikai és szociológiai irányultságú, szakképesítést nem szerző felperes esetében a várható, elmaradt jövedelem meghatározása során nem a versenyszférában közzétett átlagkeresetet, hanem a legalább középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimumát kell bázisértékként figyelembe venni.

A felperes arra helyesen mutatott rá, hogy a jövedelemveszteség kiszámítása nem felel meg maradéktalanul az 1/2006. (V.22.) PK véleményben foglaltaknak. Ennek oka azonban nem abban keresendő, hogy az elsőfokú bíróság eltért az ott rögzített jövedelemveszteség számítási szempontoktól, hanem abban, hogy a törvényszék egy módszertani számítási hibát vétett, és számszakilag tévesen végezte el a nettó kereset és a nettó fogyatékosági támogatás, illetve rokkantsági járadék különbözetének felbruttósítását. A hibás matematikai műveleten túl azonban az elsőfokú bíróság által ezen költségigény körében kifejtettek helytállóak.

A törvényszék számításának alapulvételével - és tekintettel az alperes által a csatlakozó fellebbezése 12. oldalán rögzített korrekcióra - a lejárt jövedelempótló járadék összegét az ítéltábla 4.301.130 forintban, míg a jövőre nézve megállapítható havi járadék összegét 89.369 forintban határozta meg.

[114] A gépkocsivásárlás indokolt költségének megállapítása körében az ítéltábla - a műszaki szakértői bizonyítás alapján - közlekedésbiztonsági szempontból szükségesnek ítélte a saját, beépített biztonsági rendszer beszerelésére alkalmas gépkocsi beszerzését.

Ugyanakkor az ítéltábla a 3/2018. (IX.17.) KMK véleményre hivatkozással hangsúlyozza, hogy egy észszerű egyensúly és mértéktartás mellett a felperesnek törekedni kell arra, hogy a speciális igényeit megfelelő színvonalon egyaránt kielégíteni képes gépjárművek közül ne a legmagasabb, vagy ahhoz közeli költséggel járó lehetőségek közül válasszon, tekintettel arra is, hogy jelen esetben a választás nem egy hétköznapi szükségletek kielégítését szolgáló kisebb értékű árucikket, hanem egy jelentős költségű beruházást érint.

A 12.659.000 forint vételárú Renault gépkocsi - amelynek költsége a szállításra alkalmassá tétellel együtt kb.13.000.000. forintra tehető, a felperes igényeinek megfelelő gépjárműtípusok kereskedelmi ára pedig 11.864.720,- Ft (Ford Transit) és 17.245.000,- Ft (Peugeot) között mozog - a károkozó és a károsult igényei közötti észszerű egyensúlynak és mértéktartásnak a felperes által választott megoldásnál jobban megfelel. Ez okból az ítéltábla az ezen a címen fizetendő kártérítés mértékét a 13.000.000.- alapulvételével állapította meg.

[115] Alapítalanul hivatkozik azonban az alperes arra, hogy a felperes részére gépkocsivásárlás címen fizetendő kártérítés összegéből a 102/2011. (VI.29.) Korm.r. alapján igénybe vehető 1.000.000 forintos támogatás levonandó. Ennek indoka azonban – az ítéleti érveléssel szemben - az, hogy a felhívott Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése olyan jelentős

korlátokat rendel a támogatás igénybevételével megvásárolni kívánt gépjármű beszerzésével kapcsolatosan, amelynek keretei közé a károsult kártérítési igénye nem szorítható.

Az interneten keresztül bárki által hozzáférhető adatok alapján e körben az állapítható meg, hogy az erre kizárólagos jogosultsággal rendelkező cégek vagy szervezetek csak a Suzuki által gyártott, forgalmazott gépjárművekhez biztosíthatnak támogatást, a felperes szükségleteinek megfelelő gépjármű azonban a Suzuki terméklistáján nem szerepel.

[116] A bírói gyakorlatban az általános élettapasztalat alapján kialakult vélelemmel szemben nem bizonyított a perben, ugyanakkor nem is életszerű, hogy a vásárolt gépkocsit kizárólag a felperes szükségleteinek kielégítése céljából használja a felperes családja, ezért a törvényszék helyes indokainak megfelelően nem a teljes indokolt költség, hanem annak fele, azaz 6.500.000.- Ft tekintetében áll fenn az alperes kártérítési felelőssége.

[117] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.383.§. (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

[118] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseit - nem az e körben előterjesztett eshetőleges alperesi fellebbezésre tekintettel, hanem - a pernyertesség-pervesztesség aránya módosulására tekintettel változtatta meg.

Az elsőfokú eljárásban a pertárgyérték számítása során az ítéltábla a kereseti kérelemben megjelölt összeget, illetve amennyiben a lejárt járadékok megítélése miatt a marasztalás összege azt meghaladta, akkor ez utóbbi összeget vette figyelembe, amihez hozzáadódik a jövőre nézve esedékes havi járadék egyéves összege. (Pp.21.§. (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont.)

[119] Az ekként megállapított pertárgyértéket összevetve a marasztalás – részben mérlegelés útján meghatározott - mértékével az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú eljárásban hozzávetőleg azonos a pernyertesség-pervesztesség aránya, tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárásban a pertárgyérték összesen 98.260.517 forint volt, amelyből a felperes 53.755.098 forint erejéig lett pernyertes.

Ennek alapján a másodfokú bíróság az első fokon felmerülő költség, illeték, szakértői díj fele-fele összegének viselésére kötelezte a feleket azzal, hogy egyéb költségeiket maguk viselik.

[120] A másodfokú eljárásban a felperesi fellebbezés pertárgyértéke 44.469.039 forint volt, amelyből 1.183.819 forint erejéig, azaz 3 %-ban lett pernyertes.

Az alperesi fellebbezés pertárgyértéke 23.461.968 forint volt, amelyből 2.687.728 forint összegben, azaz 11 % mértékben tekinthető pernyertesnek.

Az alperes csatlakozó fellebbezésének pertárgy értéke 3.180.640 forint volt, ez 1.613.000 forint erejéig volt eredményes, azaz a felek e körben fele-fele arányban lettek pernyertesek.

[121] A felperes fellebbezésére tekintettel 2.500.000 forint, az alperes fellebbezésére tekintettel 1.877.000 forint, az alperes csatlakozó fellebbezésére tekintettel 127.000 forint illeték került feljegyzésre.

Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a fenti pernyertességi–pervesztességi arányok figyelembevételével döntött a feljegyzett illeték viseléséről akként, hogy mindhárom fellebbezést érintően a felperesre eső illetéket a személyes költségmentessége folytán az állam viseli. Az egyes fellebbezések után az alperes által az államnak fizetendő illetékek összegét az ítéltábla a rendelkező részben foglaltak szerint összeszámította.

Az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség összegét az ítéltábla a 32/2003/VIII.22./IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján a pernyertességi arányok figyelembevételével és az egyes fellebbezési, csatlakozó fellebbezési kérelmekre tekintettel járó összegek összeszámításával a rendelkező részben foglaltak szerint határozta meg.

Győr, 2021. szeptember 8.

Dr. Maurer Ádám sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Molnár Andrea sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró